

2) n. *Festgelage*: तया मदेतः सधमाद्येषु TBa. 1,4,8,2 richtig nach dem Metrum, während VS. 19,44 °मदिषु hat.

सधमित्र (1. सध + मित्र) m. N. pr. eines Mannes gaṇa काश्यादि zu P. 4,2,116 (v. l. साध°). — Vgl. साधमित्रक.

1. सधर्म (2. स + धर्म) m. ein gleiches Wesen, dieselbe Eigenthümlichkeit: गृहीतनरलोका° adj. (Vishṇu) Bṛāg. P. 5,4,4.

2. सधर्म (wie eben) adj. 1) gerecht, tugendhaft: Menschen VARĀH. Bṛāh. S. 15,20. — 2) dieselbe Eigenschaft —, dieselbe Eigenthümlichkeit habend, gleichartig, ähnlich: वस्तु Śāh. D. 690. so v. a. demselben Gesetz unterworfen: Menschen Bṛāg. P. 7,2,37. — Vgl. सधर्मन् und साधर्म्य.

सधर्मक adj. = 2. सधर्म 2): अयःसधर्मकं चित्तम् (indem es wie das Eisen angezogen wird) SARVADARĀNAS. 162,10,15.

सधर्मचारिणी adj. f. gleichen Pflichten obliegend; f. Bez. der Gattin HALĀJ. 2,339. MBh. 13,6387. PRAB. 97,4,5. °योग Verz. d. Oxf. H. 30, b,3. — Vgl. सधर्मिणी und सधर्मचारिणी.

सधर्मत्व (von 2. सधर्म oder von सधर्मन्) n. Gleichartigkeit Suçr. 1,166, 4. Spr. (II) 574.

सधर्मन् (2. स + ध°) adj. Vor. 6,98. 1) gleichen Pflichten obliegend H. 1413. v. l. सधर्मिन्. — 2) dieselbe Eigenschaft —, dieselbe Eigenthümlichkeit habend, gleichartig H. 1461. mit gen.: प्रूताणां तु सधर्माणाः सर्वे ऽप्यसंज्ञाः स्मृताः M. 10,41. न वशे कस्यचित्छन्सधर्मा मातरिश्चनः MBh. 1,4609. am Ende eines comp.: मृगपत्नि° 3,11082 (S. 572). RACh. 17,53. RĀGĀ-TAR. 4,127. 609. — Vgl. 2. सधर्म.

सधर्मिन् (von 2. स + धर्म) adj. = सधर्मन् 1) AK. 2,5,42. H. 1413, v. l. सधर्मिणी f. so v. a. Gattin H. 512. AK. 1,1,2,22; vgl. सधर्मिणी. — 2) = सधर्मन् 2): काष्ठलोष्ट° R. Goar. 4,60,24.

सधवा (nach falscher Etymologie im Gegensatz zu विधवा gebildet) f. eine Frau, deren Mann am Leben ist, ḠATĀDH. im ÇKDR. PĀLAJĀGĪTEND. 12, b, 5. सधवस्त्री dass. ebend.; vgl. WILSON, Sel. Works 2,300. fgg.

सधवीर = सध्वीर. Indra RV. 6,26,7.

1. सध्वस्तुति (1. सध + स्तु°) f. gemeinsames Lob RV. 1,17,9. सध्वस्तु-तिमाज्ञमीच्छसौ अगमन् 4,44,6. 8,1,16. ये मे पञ्चाशतं दंडरश्चानां सध्वस्तु-तिं unter gemeinsamem Beifall 5,18,5.

2. सध्वस्तुति (wie eben) adj. gemeinsam gepriesen: Indra, Agni RV. 8,38,4.

सध्वस्तुत्य n. gemeinsamer Beifall RV. 8,26,1.

सध्वस्थ (1. सध + स्थ) P. 6,3,96. 1) n. Stelle, Standort; Aufenthalt, Heimath; Raum überh. Nir. 3,15. परमे जन्मन्, अवरि सध्वस्थे RV. 2,9, 3,6,4. 1,104,8. 154,1,3. परम 163,18. 8,11,7. 10,16,10. AV. 7,63,1. सोमं पिबतु दाम्प्रुषः स्वे सध्वस्थे 3,51,9. 8,88,9. an ihrem Ort d. h. wo sie eben sind 10,64,8. सोमः सध्वस्थमा मदत् 3,62,15. पृथिव्याः VS. 11,16. 20. अपाम् RV. 1,149,4. 2,4,2. दिवः 5,52,7. 64,5. पृथिव्यु सध्वस्थं विद्यं अ-भि संति देवाः 7,39,4. अग्नी नो अग्ने सदने सध्वस्थे 10,11,9. 32,4. 40,2. इयं मे नार्भिरिह मे सध्वस्थम् 61,19. AV. 2,2,1. 3,4,6. 18,3,8. VS. 8,19. 10,7,11,18. 15,54. प्रिय 29,1. दिव्य AV. 7,82,6. 12,1,18. auf der Stelle RV. 5,29,6. यदेदयुक्तं सत् कूरितः सध्वस्थात् von ihrer Stelle losschirrt 1,115,4. dagegen ist 7,60,3 der abl. mit वृक्ति zu verbinden, oder auch सध्वस्थे zu vermuthen. Drei Stätten RV. 3,56,5. 9,103,2. TS. 2,

VII. Theil.

4,44,2. त्रिषधस्थं adj. an drei Stellen befindlich, dreifachen Stand habend: बर्हिस् RV. 1,47,4. Agni 5,4,8. 6,8,7. 12,2. Soma 8,83,5. Vishṇu 1,156,5. Bṛhaspati 4,50,1. Sarasvatī 6,61,12. n. dreifacher Ort: अग्निं नरत्रिषधस्थे समीधरे 5,11,2. 10,61,14. — 2) adj. hier vorhanden, anwesend: त्रिषधस्थो वा सध्वस्थानि प्रयांसि च RV. 3,12, 8. एतं सध्वस्थाः परिं वो ददामि AV. 6,123,1,2; vgl. VS. 18,59. 60.

सध्वि (Padap. ohne Avagraha; etwa von सध् = साध्, सिध्) m. 1) Ziel (einer Bewegung): अत्स्वयं सध्विष्टव (VS. PRĀT. 3,74. TS. PRĀT. 6,5) den Wassern strebst du zu RV. 8,43,9. = प्रवेशस्थान Śāh. = स्थान MAHIDH. — 2) Feuer TRIK. 1,1,66.

सध्विस् UNĀDIS. 2,114. m. Stier UóÉVAL.

सध्वर (2. स + ध्रु°) adj. an derselben Deichsel gehend d. h. einträchtig AV. 3,30,5.

सध्वर (2. स + धूम) adj. in Rauch gehüllt: Feuer R. 1,56,19.

सध्वरक adj. rauchig, in Rauch (Dunst) gehüllt Suçr. 2,318,17. °कम् adv.: निःश्वसिति 1,38,15.

सध्वरवर्णा f. (sc. जिह्वा) N. einer der sieben Zungen des Feuers MAHIDH. zu VS. 17,79. — Vgl. सध्वरवर्णा und सुध्वरवर्णा.

सध्वर adj. so v. a. धूम grāh SŪRAS. 6,23.

सध्वरवर्णा f. = सध्वरवर्णा MĀRK. P. 99,56.

सध्वि m. nach Śāh. N. pr. eines Ṛshi RV. 5,44,10. Liedverfasser von 10,114 mit dem patron. Vairūpa.

सध्वी (von सध्; vgl. सधि) adv. einem Ziele (Mittelpuncte) zu: सध्वी मा यंति परि विधेतीः पर्यः RV. 2,13,2.

सध्वीचीर्न (von सध्विश्च) adj. 1) nach einem Ziel gerichtet, gleiche Bahn einhaltend, vereint: मनस् RV. 1,33,11. 4,24,6. 1,108,10. 108,3. 134, 2. पृथ्या 3,58,15. यातवे 10,106,1. सखिभिः 112,3. AV. 3,30,5. — 2) unterstützt, befördert durch — (geht im comp. voran) NILAK. 169. — 3) zum Ziele führend, recht, richtig (= समीचीन Comm.): Weg Bṛāg. P. 6,1,17. 5,33. अयं हि सर्वकल्पानां सध्वीचीनो मतो मम 11,29,19. असध्वी-चीनमिव स्म करोति 5,9,5. सध्वीचीनेन auf die rechte Weise 4,29,37.

सध्विश्च (सध्वी + अश्च) 1) adj. = सकाञ्चति P. 6,3,95 nebst Vārtt. Vor. 26,81. AK. 3,1,34. H. 444. a) nach derselben Richtung gehend, nach einer Mitte gewandt, zusammenstrebend (Gegens. विष्वञ्च): सध्विश्चो निष्वयं RV. 4,4,12. 1,164,31. प्र सध्वीचीरसृजत् (अपः) 3,31,16. 5,60,3. 6,36,3. 10,43,1. 111,10. AV. 6,89,3. वातं धूम इव सध्विश्चामेवाञ्चैतु ते मनः wie der Rauch mit dem Winde geht AV. 6,89,2. 13,3,12. PĀNĀV. Bā. 16,11,4. KĀUC. 33. सध्वीची f. Freundin, Gefährtin H. 529. BHĀTT. 6,7. — b) zum Ziele führend, recht, richtig Bṛāg. P. 4,22,21. 11,11,48. — 2) सध्विक् adv. a) vereint, beisammen (Gegens. पृथक्): ते विश्वा तविं-षी सध्विग्यता RV. 1,51,7. 108,3. अस्मत्रा ते सध्विकसत्तु रातर्यः 132,2. प्र जौर्यः सिद्धते सध्विकपृथक् 2,17,3. निममापो न सध्विक् 8,32,23. 9, 29,4. — b) auf die rechte Weise Bṛāg. P. 4,27,1. 5,5,12. — 3) n. so v. a. मनस् Bṛāg. P. 2,7,48.

सध्वस m. N. pr. eines Ṛshi mit dem patron. Kāṇva, Liedverfassers von RV. 8,8. So nach Śāh., der Wortlaut der Anuṣa. könnte auch heißen: der vorangehende Ṛshi sammt Dhvaṃsa.

1. सन्, सँनति DĀTUP. 13,21 (संभक्तौ). सँनति 30,2 (दाने). सँनवथ,

39*